

Falun 2021-01-13

Till

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

stina.nordstrom@regeringskansliet.se

Miniminivåer för björn, varg, järv och lo

(diarienummer N 2020/02821)

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk, FSF, har tagit del av förslag till förordningsändring i rubricerade fråga och lämnar följande synpunkter:

FSF är mycket kritisk till svensk rovdjurspolitik och rovdjursförvaltning. Vi upplever att många landsbygdsbors och fäbodbrukarnas besvär och oro som rovdjur föranleder inte tas på allvar, vilket leder till en brist på tillit för nuvarande rovdjurspolitik. FSF anser att en rad åtgärder måste vidtas för att rovdjursförvaltningen ska bli långsiktig, förutsägbar och rimlig för enskilda människor och olika näringar.

Innan vi ger några av FSF:s förslag och synpunkter i stort kommenterar vi föreslagen ändring av förordningen som innebär att miniminivåer för björn, varg, järv och lo inte ska fastställas länsvis utan enbart per rovdjursförvaltningsområde. Förordningsändringen föreslås börja gälla den 1 april 2021. Föreslagen ändring syftar till underlätta uppfyllandet av de rovdjurspolitiska målen om minskade koncentrationer och ökad spridning. Problem uppstår idag när länsvisa miniminivåer inte längre stämmer överens med rovdjurens faktiska närvaro. Denna förändring har föreslagits under flera år från länsstyrelser och åtminstone ett antal VFD och intresseorganisationer. **FSF tillstyrker att miniminivåerna fastställs enligt förslaget.**

Våra medlemmar, merparten av de fäbodbrukare som finns i Sverige, är mycket bekymrade över den påfrestning som hela tiden det ökade rovdjurstrycket innebär. I flera fall leder detta till att man inte tar djuren till fäboden eller förkortar säsongen. Det slår på näringen totalt. Socialt skapar det en ständig oro över djuren. Det innebär otvetydigt ett ökat ansvar för fäbodbrukaren att skydda sina djur och ha ständig uppsyn över dem. Det innebär ökade kostnader alldeles oavsett de kostnadsersättningar och stöd som idag finns att ta del av. Kostnader som urholkar en redan mycket utsatt ekonomi. Det drabbar brukaren åter socialt och många väljer och överväger att lägga ner.

En utarmning av fäbodbruket och utmarksbruket i ena vågskålen slår hårt mot en traditionell verksamhet som vi anser är att betrakta som urminnes hävd. I den skålen finns en fantastisk biologisk mångfald i artrikedom där många är rödlistade. Där finns också merparten av de

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk (FSF)

husdjursraser som också de är starkt hotade. I den andra skålen finns rovdjuren och idag väger det inte jämt. Här måste riksdag och regering ta ställning till hur vågen så snart som möjligt kan jämnas ut för fäbodbruk och utmarksbruk är annars utrotningshotat.

FSF och den samlade fäbodrörelsen anser att det samlade rovdjurstrycket måste ner och att kraftfulla åtgärder vidtas för att minska koncentrationer och öka spridningen. Det finns många faktorer att ta hänsyn till. Sverige har riksdagsbeslut på att 170-270 vargar ska utgöra minsta antalet för gynnsam bevarandestatus i Sverige. Regeringen gav Naturvårdsverket senare i uppdrag att utreda var gränsen går för gynnsam bevarandestatus och fastställde 300 individer.

Det finns en bred enighet om att tillmötesgå rennäringen om avskjutning i renskötselområden. Det ger ökade koncentrationer utanför, inte minst i fäbodtäta områden, som också måste beaktas när koncentrationer ska bekämpas. Fäbodtäta områden är främst Värmland, Dalarna, Gävleborg och i viss mån om Härjedalens landskap. Och här finns också vargkoncentrationerna. Fördelas nollvisionen i renbeteslandet tillsammans med att resterade vargar fördelas över hela landet, blir det en rejält minskad vargstam i de fäbodtäta områdena.

Förbundet Svensk fäbodkultur och utmarksbruk anser att det är dags för:

- Full kostnadsersättning till förebyggande insatser och vid skadeangrepp.
- Reformering av skyddsjaksreglerna så det blir snabbare och enklare att få beslut.
- Ett ökat stöd till förebyggande insatser så åtgärder kan vidtas redan vid störningar så rovdjursangrepp aldrig behöver ske.
- Förbättra dokumentation av effekter vid störningar och angrepp för att öka kunskaperna om påverkan på tamdjurens hälsa och beteende för att kunna få även indirekta skador godkända som negativ rovdjurspåverkan.
- Utveckla samverkan mellan myndigheter, organisationer och enskilda. Även samordningen mellan myndigheter behöver bli bättre.
- Kraftigt minska den höga koncentrationen av vargar i våra fäbodlän.

Några av FSF:s regionala fäbodföreningar, Dalarnas Fäbodbrukarförening, Gävleborgs Fäbodförening och Föreningen Värmlands Säterkultur har lämnat synpunkter på innehållet av rubricerade PM, vilka bifogas. FSF ställer sig, i huvudsak, bakom dessa synpunkter och ser det som särskilt viktigt att Viltförvaltningsdelegationerna ges ökade befogenheter.

Till sist vill vi påpeka att vårt förbunds namn är felaktigt i ert missivbrev, daterad 2020-11-25. Vi heter Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk, FSF.

För Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk

Kenneth Johansson

Ordförande

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk (FSF)

Bilagor: Skrivelse från Dalarnas Fäbodbrukarförening (Pierre Hedlund), daterad 2020-12-12

Skrivelse Gävleborgs fäbodförening, daterad 2020-12-21